

Warszawa, dnia 29 lutego 2024 r.

Sz. Pan Tomasz Chróstny
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa
e-mail: uokik@uokik.gov.pl

Izba Gospodarki Elektronicznej

ul. Łucka 18/76
00-845 Warszawa
e-mail: biuro@eizba.pl

Wniosek o podjęcie czynności mających na celu zapewnienie równych ram konkurencyjnych dla polskich przedsiębiorców w zestawieniu z przedsiębiorcami kierującymi swoje usługi do polskich konsumentów spoza Unii Europejskiej

Szanowny Panie Prezesie,

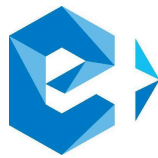
działając w imieniu Izby Gospodarki Elektronicznej (dalej w skrócie również jako „e-Izba”) zwracamy się do Pana Prezesa z wnioskiem o podjęcie pozostających w gestii Pana Prezesa czynności, przewidzianych w szczególności przepisami *Ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów*, mających na celu zapewnienie równych ram konkurencyjnych dla polskich przedsiębiorców w zestawieniu z przedsiębiorcami kierującymi swoje usługi do polskich konsumentów spoza Unii Europejskiej.

Izba Gospodarki Elektronicznej od lat sygnalizuje w prowadzonej działalności, jako niezwykle istotną dla funkcjonowania polskich e-przedsiębiorców, konieczność wyrównywania szans konkurencyjnych polskich przedsiębiorców, co komunikowane jest w szczególności w ramach prowadzonej przez e-Izbę kampanii *Taki Sam Start*¹. Poza wskazaną kampanią e-Izba publikuje również co roku *Księgę Niwelowania Barrier Legislacyjnych w Gospodarce Cyfrowej* – ostatnia publikacja miała miejsce w 2023 roku². Poza postulowanymi przez e-Izbę zmianami legislacyjnymi konieczne jest jednak już obecnie skuteczne i równe egzekwowanie przez organy administracji publicznej obowiązków wynikających z polskich i unijnych przepisów wobec wszystkich podmiotów funkcjonujących na rynku e-commerce – niezależnie od tego, czy podmioty te mają siedzibę w Polsce, innym kraju Unii

¹ Kampania *Taki Sam Start* – równe ramy konkurencyjne dla europejskich i azjatyckich e-przedsiębiorców: <https://eizba.pl/legislacja/taki-sam-start/>, dostęp 14.02.2024 r.,

² *Księga e-Izby: Niwelowania Barrier Legislacyjnych w gospodarce cyfrowej 2023*: https://eizba.pl/wp-content/uploads/2023/12/Ksiega-e-Izby-Niwelowania-Barrier-Legislacyjnych_2023.pdf, dostęp 14.02.2024 r.

Europejskiej, czy też kierują swoje usługi do polskich konsumentów i przedsiębiorców w istocie spoza Unii Europejskiej.

Przedsiębiorcy zrzeszeni w Izbie Gospodarki Elektronicznej w ostatnim czasie sygnalizują duże nasilenie aktywności platform cyfrowych, które w ocenie członków e-Izby nie respektują, na zasadach wymaganych od polskich przedsiębiorców, obowiązujących przepisów – co w sposób oczywisty stawia te podmioty w uprzywilejowanej w sposób nieuprawniony pozycji konkurencyjnej.

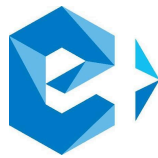
Podkreślenia wymaga, że celem e-Izby nie jest w żadnej mierze kwestionowanie funkcjonowania jakichkolwiek podmiotów na rynku cyfrowym, lecz oczekiwanie, żeby analogiczne obowiązki były oceniane i egzekwowane w ten sam sposób wobec polskich i unijnych przedsiębiorców, jak również wobec platform azjatyckich – członkowie e-Izby oczekują, że zasady funkcjonowania podmiotów na rynku cyfrowym będą uczciwe i równe dla wszystkich, a żaden z podmiotów nie będzie korzystał z naruszeń przepisów, tworząc w ten sposób swoje przewagi konkurencyjne wobec przedsiębiorców, którzy postępują zgodnie z regułami wynikającymi z przepisów.

1. Prezentowanie cen zgodnie z zasadami wynikającymi z dyrektywy Omnibus.

Sygnalizowane przez członków e-Izby zastrzeżenia dotyczą sposobu funkcjonowania platform Temu (praktyki dotyczące prezentowania cen na tej platformie zmieniły się w ostatnim czasie) i Shein – pierwszym z podnoszonych zagadnień jest niedostosowanie się w ocenie członków e-Izby przez te platformy do wymogów wynikających z przepisów dyrektywy Omnibus i zmienionych w związku z wejściem w życie tej dyrektywy przepisów ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług w zakresie prezentowania cen. Przypomnieć należy, że w styczniu 2023 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów sprawdzał, jak rynek dostosował się do nowych przepisów wynikających z implementacji dyrektywy Omnibus³ - Prezes UOKiK wezwał przedsiębiorców do przedstawienia wyjaśnień i zmiany wątpliwych praktyk wskazując, że jeśli przedsiębiorcy nie dostosują się do obowiązujących przepisów, możliwe są dalsze działania, w tym postawienie zarzutów naruszania zbiorowych interesów konsumentów. W przywołanym komunikacie z dnia 16.01.2023 r. wskazano podmioty, do których Prezes UOKiK skierował wezwania. Podobnie w dniu 4 września 2023 r. Prezes UOKiK komunikował kolejne działania podejmowane w celu egzekucji obowiązków wynikających z

³#PrawaKonsumenta2023 - Prezes UOKiK mówi "sprawdzam", 16.01.2023 r.: https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=19234, dostęp 14.02.2024 r.,

dyrektywy Omnibus⁴. Powyższe działania wynikają również z przekazanego do Izby Gospodarki Elektronicznej pisma Pana Prezesa z dnia 15 lutego 2024 r.

Minął ponad rok od wejścia w życie przepisów nakładających obowiązki w zakresie sposobu informowania o obniżkach cen, zaś platformy Shein, zyskująca na polskim rynku coraz większą popularność – kierująca swoje usługi do polskich konsumentów i przedsiębiorców – z pewnością nie wykonuje obowiązków wynikających z przepisów mających źródło w dyrektywie Omnibus, co zostało odnotowane również w doniesieniach medialnych⁵. Praktyki w tym zakresie platformy Temu zmieniły się w tym zakresie dopiero w ostatnich tygodniach.

Polscy przedsiębiorcy ponieśli istotne koszty i wysiłki mające na celu zapewnienie dostosowania się do zasad wynikających z dyrektywy Omnibus.

Wobec ujawnionego braku wykonywania przez obowiązków nakładanych przez przepisy wynikające z dyrektywy Omnibus, przy jednoczesnym braku komunikatów Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – adekwatnych do tych publikowanych w styczniu i wrześniu 2023 roku – mających na celu przedstawienie przez Prezesa UOKiK informacji o ocenie sposobu wypełnienia obowiązków wynikających z dyrektywy Omnibus przez wyżej wymienione platformy, obsługujące coraz większą część rynku e-commerce, można dojść do wniosku, że Prezes UOKiK nie weryfikował sposobu prezentowania cen na tych platformach, względnie że Prezes UOKiK nie ocenia sposobu prezentowania obniżek cen na tych platformach, jako naruszającego obowiązujące przepisy – co byłoby również istotnym komunikatem dla polskich przedsiębiorców, w zakresie sposobu wykonywania obowiązków płynących z dyrektywy Omnibus.

Mając na uwadze powyższe wnosimy o przedstawienie przez Prezesa UOKiK komunikatu dotyczącego oceny sposobu prezentowania obniżek cen na platformach Temu i Shein, również w celu odniesienia się przez Prezesa UOKiK do doniesień medialnych oraz w celu przedstawienia informacji związanych z rzeczoną zagadnieniem polskim konsumentom i przedsiębiorcom.

⁴ *Omnibus i obowiązki informacyjne w e-commerce - kolejne działania i zarzuty Prezesa UOKiK*, 04.09.2023 r.: https://uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=19883, dostęp 14.02.2024 r.,

⁵ *Chińskie serwisy omijają polskie prawo. Temu jest już tuż za plecami Allegro*, 03.02.2024 r.: https://cyfrowa.rp.pl/globalne-interesy/art39780521-chinskie-serwisy-omijaja-polskie-prawo-temu-jest-juz-tuz-z-a-plecami-allegro?_gl=1*wooaws*_ga*NTE3MjAxNjQzLjE3MDc3NDY5MzE.*_ga_O5M7845HMR*MTcwNzc0NjkzMC4xLjEuMTcwNzc0NzAxOC4zMy4wLjA, dostęp 14.02.2024 r.

2. Praktyki o charakterze *dark patterns*.

Kolejnym zagadnieniem sygnalizowanym przez członków e-Izby jest ujawnienie na platformie Temu praktyk, które mogą być kwalifikowane jako zwodnicze interfejsy, tzw. *dark patterns*. W ślad za publikacją Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów⁶ wskazać należy, że pojęcie *dark patterns* można zdefiniować jako „zespół technik manipulujących zachowaniem użytkownika poprzez takie zaprojektowanie interfejsu, które będzie zmuszać go do wybierania dyspozycji niekoniecznie korespondujących z jego preferencjami”. Powyższe objawia się w szczególności w skonstruowaniu interfejsów w sposób, który wywiera na konsumentów korzystających z platformy Temu presję rzekomo ograniczonego czasu możliwego skorzystania z promocji – co Prezes UOKiK uznawał już do tej pory w wydawanych decyzjach, jako nieuczciwą praktykę rynkową⁷.

Deklarujemy pełną współpracę z Panem Prezesem w celu zapewnienia równych ram prawnych dla konkurencji pomiędzy przedsiębiorcami polskimi i unijnymi oraz działającymi spoza UE.

Wyrażamy przekonanie, że Prezes UOKiK skutecznie i na równych zasadach podchodził będzie do egzekucji obowiązków wobec platform azjatyckich – tak jak ma to miejsce w odniesieniu do polskich i unijnych przedsiębiorców operujących na polskim rynku e-commerce.

Z wyrazami szacunku,
Patrycja Sass-Staniszevska
Prezes Zarządu
Izba Gospodarki Elektronicznej

⁶ Karolina Szota, „*Dark patterns a ochrona konsumenta w świetle polskiego prawa*”, Warszawa 2022, <https://uokik.gov.pl/download.php?plik=26715>, dostęp 14.02.2024 r.

⁷ Tak choćby Decyzja nr RPZ 4/2023 z dnia 1 września 2023 r., [https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf/43104c28a7a1be23c1257eac006d8dd4/5cb3510d74d81439c1258a2f0026813a/\\$FILE/Decyzja%20nr%20RPZ%204_2023%20z%2001.09.2023.pdf](https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf/43104c28a7a1be23c1257eac006d8dd4/5cb3510d74d81439c1258a2f0026813a/$FILE/Decyzja%20nr%20RPZ%204_2023%20z%2001.09.2023.pdf), dostęp: 14.02.2024 r.

